JMBAG	
Ime i prezime	

Bioinformatika

Završni ispit

2. veljače 2017.

Rješenja 1.-5. zadatka napisati na vlastitim papirima, a odgovore na 6.-10. pitanje napisati na testu. Sve predati u košuljici.

1. (5 bodova)

- a) Odredite Burrows-Wheelerovu transformaciju niza S = ACGCGAT\$. Pretpostavite da je znak za kraj niza abecedno manji od znakova abecede nad kojima je izgrađen ulazni niz.
- b) Skicirajte traženje niza P = GCG u nizu CAGAGAC\$ korištenjem LF-mapiranja.

2. (5 bodova)

Izračunajte entropije niza $S: H_0(S)$ i $H_1(S)$ za zadani niz S = CTTT.

3. (5 bodova)

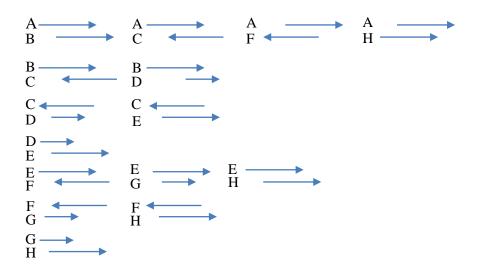
Za očitanja s=GCTATT i t=TCAGCT nađite maksimalna preklapanja koristeći poopćeno sufiksno stablo. Konstruirati stablo (ne treba ucrtati sufiksne veze), ucrtati i ispisati preklapanje u obliku poravnanja (naznačene praznine).

4. (5 bodova)

Za niz s= TTCACACAGACA napraviti očitanja koristeći k-torke (k-torke predstavljaju niz uzastopnih nukleotida, a počinju sa svakim nukleotidom u nizu osim zadnjih k-1, npr. prva je TTC). K=3. Na osnovi očitanja nacrtati pojednostavljeni de Bruijn graf i pronaći sve Eulerove staze u njemu i na osnovu njih ispisati moguće izlazne nizove.

5. (5 bodova)

Za zadana preklapanja nacrtajte zajednički graf preklapanja te isti pojednostavite koristeći OLC pristup. Označite dobivene blokove.

Odgovor:	
indeksa u odnos	vi samostojni indeks (eng. <i>self-index</i>)? Kolika je prostorna složenost takvoga u na tekst nad kojim je indeks izgrađen: sublinearna, linearna ili
supralinearna? Odgovor:	
8. (2 boda)	
Nabrojite dvije	metode za izgradnju filogenetskih stabala temeljene na udaljenosti.
Nabrojite dvije i Odgovor: 9. (2 boda)	metode za izgradnju filogenetskih stabala temeljene na udaljenosti. ove preklapanja i udaljenosti između dva niza (možete i nacrtati).
Nabrojite dvije i Odgovor: 9. (2 boda) Objasnite pojmo	
Nabrojite dvije dodgovor: 9. (2 boda) Objasnite pojmo Odgovor:	

Rješenja:

1. (5 bodova)

- a) Odredite Burrows-Wheelerovu transformaciju niza S = ACGCGAT\$. Pretpostavite da je znak za kraj niza abecedno manji od znakova abecede nad kojima je izgrađen ulazni niz.
- b) Skicirajte traženje niza P = GCG u nizu CAGAGAC\$ korištenjem LF-mapiranja.

Rješenje:

a)

1	2	3	4	5	6	7	8
Α	С	G	С	G	Α	Т	\$
\$	Α	С	G	С	G	Α	Т
Т	\$	Α	С	G	С	G	Α
Α	Т	\$	Α	С	G	С	G
G	Α	T	\$	Α	С	G	С
С	G	Α	Т	\$	Α	С	G
G	С	G	Α	Т	\$	Α	С
С	G	С	G	Α	Т	\$	Α

1	2	3	4	5	6	7	8
\$	Α	С	G	С	G	Α	Т
Α	С	G	С	G	Α	Т	\$
Α	Т	\$	Α	С	G	С	G
С	G	Α	Т	\$	Α	С	G
С	G	С	G	Α	Т	\$	Α
G	Α	Т	\$	Α	С	G	С
G	С	G	Α	Т	\$	Α	С
Т	\$	Α	С	G	С	G	Α

BWT(S) = T GGACCA

b) BWT(CAGAGAC\$) = CGGCA\$AA

Ρ	=	G	C	G
_				

1	2	3	4	5	6	7	(8)
(F)							(L)
\$	С	Α	G	Α	G	Α	С
Α	С	\$	С	Α	G	Α	G
Α	G	Α	С	\$	С	Α	G
Α	G	Α	G	Α	С	\$	С
С	\$	С	Α	G	Α	G	Α
С	Α	G	Α	G	Α	С	\$
G	Α	С	\$	С	Α	G	Α
G	Α	G	Α	С	\$	С	Α

Niz P nije podniz niza CAGAGAC\$.

2. (5 bodova)

Izračunajte entropije niza $S: H_0(S)$ i $H_1(S)$ za zadani niz S = CTTT.

Rješenje:

$$S = \text{CTTT}, n = 4, n_c = 1, n_T = 3$$

$$H_0(S) = -(\frac{n_C}{n}\log\frac{n_C}{n} + \frac{n_T}{n}\log\frac{n_T}{n}) = -(\frac{1}{4}\log\frac{1}{4} + \frac{3}{4}\log\frac{3}{4}) = 0.811$$

$$con_1 = C$$
, $S^{con1} = T$

$$con_2 = T$$
, $S^{con_2} = TT$

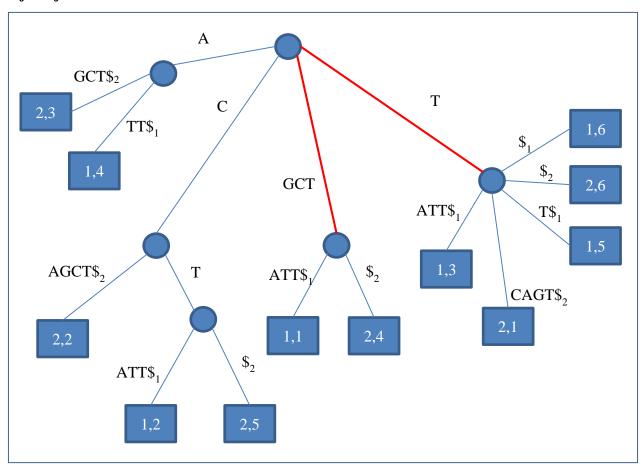
$$H_0(S^{con1}) = H_0(S^{con2}) = 0$$

$$H_{I}(S) = \frac{1}{n} \sum_{con \in \Sigma^{1}} \left| S^{con} \right| H_{0}(S^{con}) = 0.25 \cdot (|S^{conI}| \cdot H_{0}(S^{conI}) + |S^{con2}| \cdot H_{0}(S^{con2})) = 0$$

3. (5 bodova)

Za očitanja s=GCTATT i t=TCAGCT nađite maksimalna preklapanja koristeći poopćeno sufiksno stablo. Konstruirati stablo (ne treba ucrtati sufiksne veze), ucrtati i ispisati preklapanje u obliku poravnanja (naznačene praznine).

Rješenje:

Poravnanja:

GCTATT----

----TCAGCT

TCAGCT---

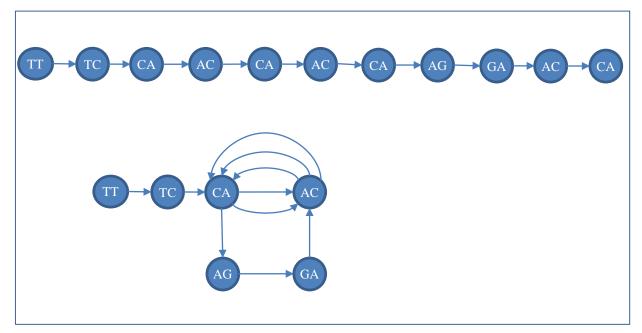
---GCTATT

4. (5 bodova)

Za niz s= TTCACACAGACA napraviti očitanja koristeći k-torke (k-torke predstavljaju niz uzastopnih nukleotida, a počinju sa svakim nukleotidom u nizu osim zadnjih k-1, npr. prva je TTC). K=3. Na osnovi očitanja nacrtati pojednostavljeni de Bruijn graf i pronaći sve Eulerove staze u njemu i na osnovu njih ispisati moguće izlazne nizove.

Rješenje:

Očitanja: {TTC, TCA, CAC, ACA, CAC, ACA, CAG, AGA, GAC, ACA}

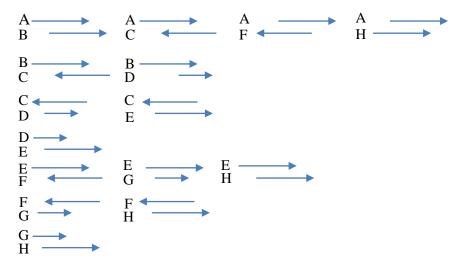

Nizovi:

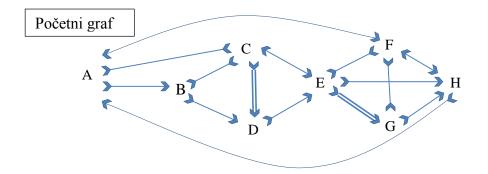
TTCAGACACACA TTCACAGACACA TTCACACAGACA

5. (5 bodova)

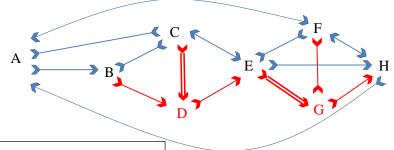
Za zadana preklapanja nacrtajte zajednički graf preklapanja te isti pojednostavite koristeći OLC pristup. Označite dobivene blokove.

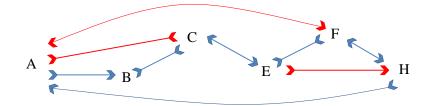
Rješenje:

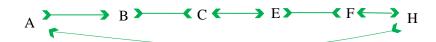
Izbacivanje sadržanih očitanja

Izbacivanje tranzitivnih bridova

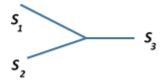
Konačni graf sadrži jedan blok

6. (2 boda)

Nacrtajte sva moguća neukorijenjena filogenetska stabla za sljedove: S₁, S₂, S₃.

Odgovor:

7. (2 boda)

Kako se zove prvi samostojni indeks (eng. *self-index*)? Kolika je prostorna složenost takvoga indeksa u odnosu na tekst nad kojim je indeks izgrađen: sublinearna, linearna ili supralinearna?

Odgovor:

Prvi samostojni indeks je FM-indeks (Ferragina i Manzini, 2000). Prostorna složenost je sublinearna u odnosu na tekst nad kojim je indeks izgrađen.

8. (2 boda)

Nabrojite dvije metode za izgradnju filogenetskih stabala temeljene na udaljenosti.

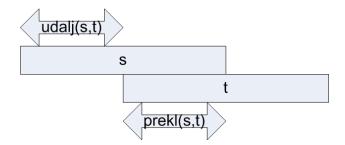
Odgovor:

UPGMA, metoda povezivanja susjeda.

9. (2 boda)

Objasnite pojmove preklapanja i udaljenosti između dva niza.

Odgovor:

10. (2 boda)

Navedite uvjete za postojanje Eulerove staze u grafu.

Odgovor:

Ulazni stupanj vrha je broj bridova koji ulaze u njega Izlazni stupanj vrha je broj bridova koji iz njega izlaze Da bi povezani usmjereni graf imao Eulerovu stazu potrebno je ispuniti slijedeće nužne i dovoljne uvjete:

- Najviše jedan vrh ima (izlazni stupanj ulazni stupanj) = 1
- Najviše jedan vrh ima (izlazni stupanj ulazni stupanj) = -1
 Svi ostali vrhovi imaju (izlazni stupanj ulazni stupanj) = 0